

Erfaringar med kommunesamanslåing

Arkivleiarsamling Rogaland

20.-21 mai 2015

Jan Husebø, Vindafjord kommune

.....Hvis man ikke kjenner
fortiden, forstår man ikke
nåtiden og egn seg ikke til å
forme fremtiden.....

Simone Weill

...det er lite å si om planleggingen av arkivfaglige oppgaver i forbindelse med sammanslåingen av kommune A og kommune B, rett og slett fordi dette fagfeltet ikke ble ansett som en funksjon det var nødvendig å ta med i planleggingen .....

«Kommunesammenslåinger og arkiv. Arkheion 1- 2005»

...av ca ein hyllemeter med arkivverdige materiale etter samanslåingsprosessen var der ikkje eit einaste dokument som omhandla framtidig arkivordning.....

«Rapport etter kommunesamanslåing XXXX»

...All erfaring viser at arkiva er sårbare når organisasjonar blir slått saman. Dersom ein ikkje har kontroll over situasjonen kan arkiva få redusert kvalitet eller arkivmateriale gå tapt.....

«Kommunesammenslåing
og arkivspørsmål - 2005»

...Ta styring er difor klar
bodskap ut..

...Det er i samanslåingstider at
prosjektmidlar er tilgjengelege.

...I prosessen må du ta med
både fortid,notid og framtid

Prosessløp fram til ny kommune var etablert:

- Noverande Vindafjord består av tidlegare Vindafjord og Ølen kommunar.
- Ølen hadde rådgjevande folkerøysting ved kommunevalet 1999 om skifte av fylke.
- Søknad om å skifta fylke sendt 17 sept. 1999

Prosessløp fram til ny kommune var etablert:

- Søknad om å skifta fylke avgjort i Stortinget i kommuneproposisjonen 07.06.2001
- Rogalandskommune frå 01.01.2002

Prosessløp fram til ny kommune var etablert:

- Rådgjevande folkerøysting om kommunesamanslåing 17.02.2003
- Vedtak om samanslåing seinare i 2003.
- Ny kommune i drift frå 01.01.2006

Oversyn over prosessen - Arkiv

- Faste premisser
- Vår planlegging.
- Gjennomføring
- Utfordringer vi ikke tenkte på.
- Kva ville vi gjort om.
- Status i dag
- Nøkkelfaktorar for å lukkast

Faste premissar som vart lagt:

- Kommunane som vert slått saman opphøyrer som arkivskaparar. Det inneber avslutting på alle arkivområde. Proveniensen
- Den nye kommunen opprettar ny arkivordning
- Avslutta arkiv skal avleverast til depot

Omfang som prosjektet skulle sjå på:

- Saksarkiv
- Dokumentasjon knytt til rettar.
- Helseopplysningar
- Personalopplysningar
- Eigenforvaltningsaker
- Arkiv på andre særrområde.

Vår planlegging

- Prosjektgruppe for arkivtenesta blei oppretta
Mandat:
  - Framlegg til framtidig struktur og organisering.
  - Handtere avslutning for arkiva i dei gamle kommunane
  - Legge prinsipp for framtidig arkivering (Elektronisk og papirarkivering)

Vår planlegging

Prosjektgruppa var operativ frå okt 04 til mai.05. Relativt grundig innstilling vart lagt fram og vedtatt utan endringar for den nye kommunen.

Gjennomføring

Prosjektgruppa var operativ frå okt 04 til mai.05. Relativt grundig innstilling vart lagt fram og vedtatt utan endringar for den nye kommunen.

Gjennomføring

Skarpt periodeskilje

«Alle arkivseriar i Ølen og Vindafjord som vert berørt av samanslåinga skal avsluttast som aktive arkiv 31.12.05. Dvs. der skal ikkje leggjast nye dokument i desse arkiva og arkiva skal fysisk vera skilde frå arkiva som byrjar 01.01.06. §5-3, § 3.22 og 3-23 skal følgjast.

Gjennomføring

Unntak frå skarpt periodeskilje:

«-Unnataket er arkivseriar som ikkje vert berørt av samanslåinga t.d barnehagemappene i ein barnehage. Arkivplanen vil koma med ei fullstendig opplisting av kva arkivseriar som skal avsluttast og kva seriar som kan gå vidare.»

Gjennomføring

Avlevering til depot:

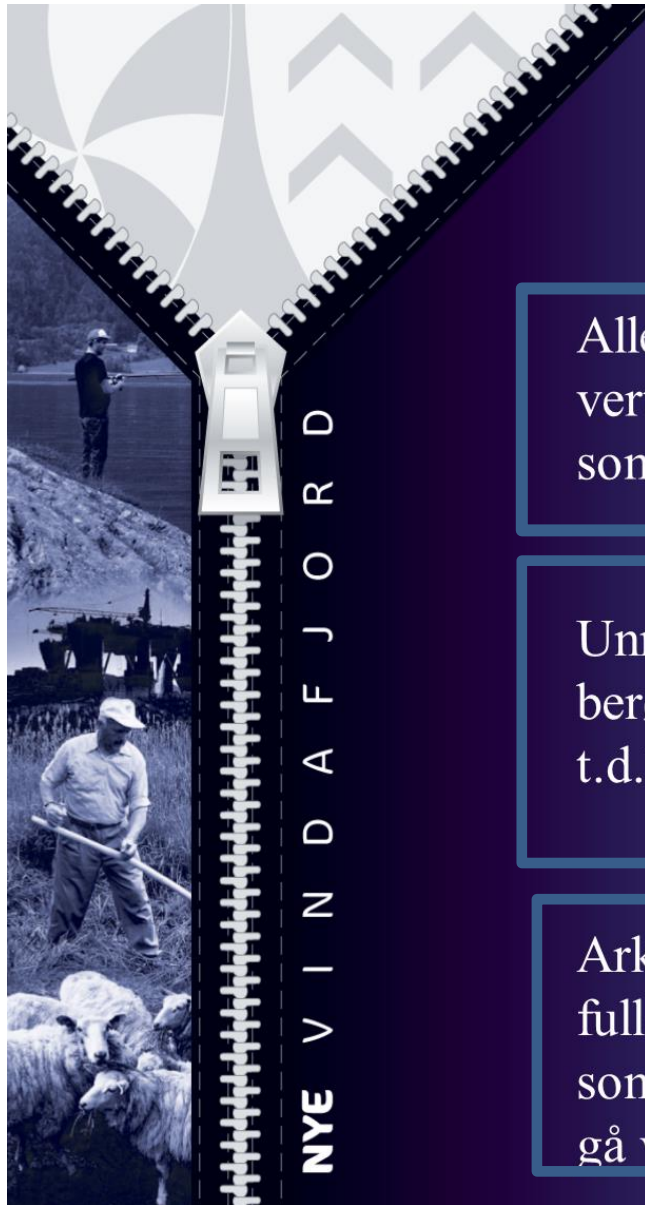
«Alt avslutta arkivmateriale som er eldre enn 10 år skal leverast til depot.

Unntak: Gards- og bruksnr arkiv og seriar som ikkje var periodiserte.

Men ....:

- Etterpåklokskap er verda sin mest presise vitskap
- Erfaringane fortel oss at god planlegging er ikkje nok.
- Det sjølvssagte er ikkje sjølvssagt

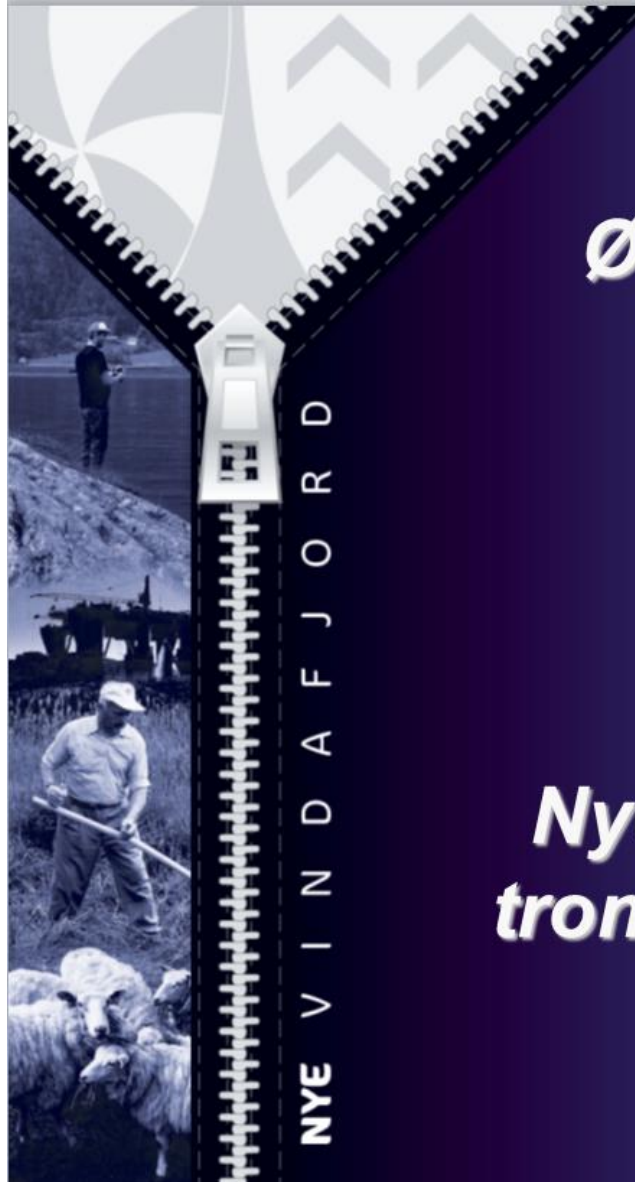

Føringar frå Prosjektgruppa

Alle arkivseriar i Ølen og Vindafjord som vert berørt av samanslåinga skal avsluttast som aktive arkiv 31.12.05

Unnataket er arkivseriar som ikkje vert berørt av samanslåinga t.d.barnehagemappene i ein barnehage.

Arkivplan for Vindafjord vil koma med ei fullstendig opplisting av kva arkivseriar som skal avsluttast og kva seriar som kan gå vidare.

**Eksempel:
Ølen - Personalarkiv.
Vindafjord - Fleire
personalarkiv**

**Nye organisasjonen sin
trong for opplysningar og
for å "ha med"
kunnskapen**

Utfordringar vi ikkje såg

- Ulik bedriftskultur i dei to kommunane.
  - *Gjør du tingene slik du alltid har gjort dem, vil du ende opp slik du alltid har vært!*
- For lite vektlegging av kommunikasjon i alle fasar av samanslåinga.
- Proveniensprinsippet blei ikkje forstått godt nok i organisasjonen
- Opplæring vart for lite vektlagd.

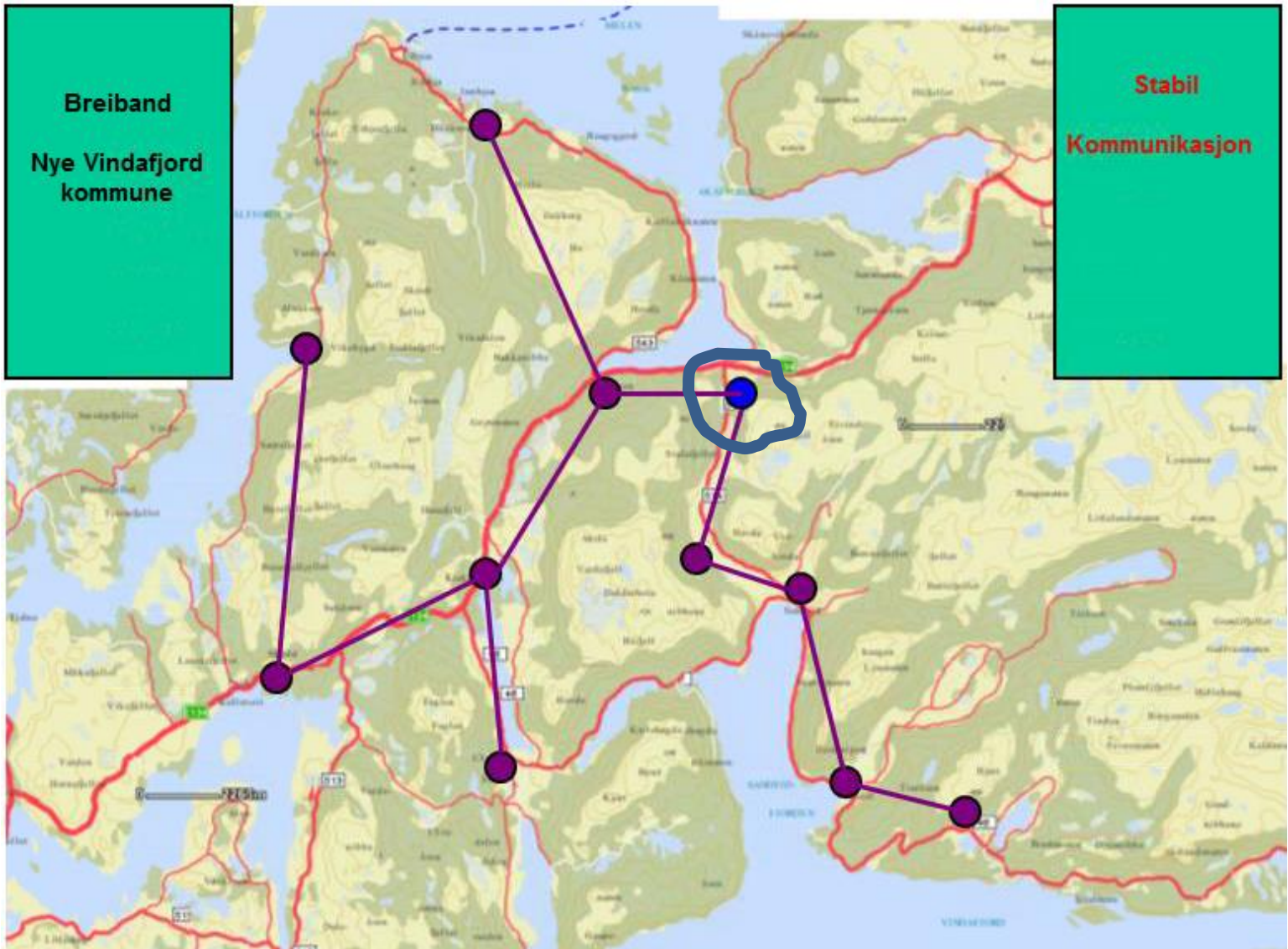
Eit postmottak - fleire postmottak?

Sentral skanning -lokal skanning?

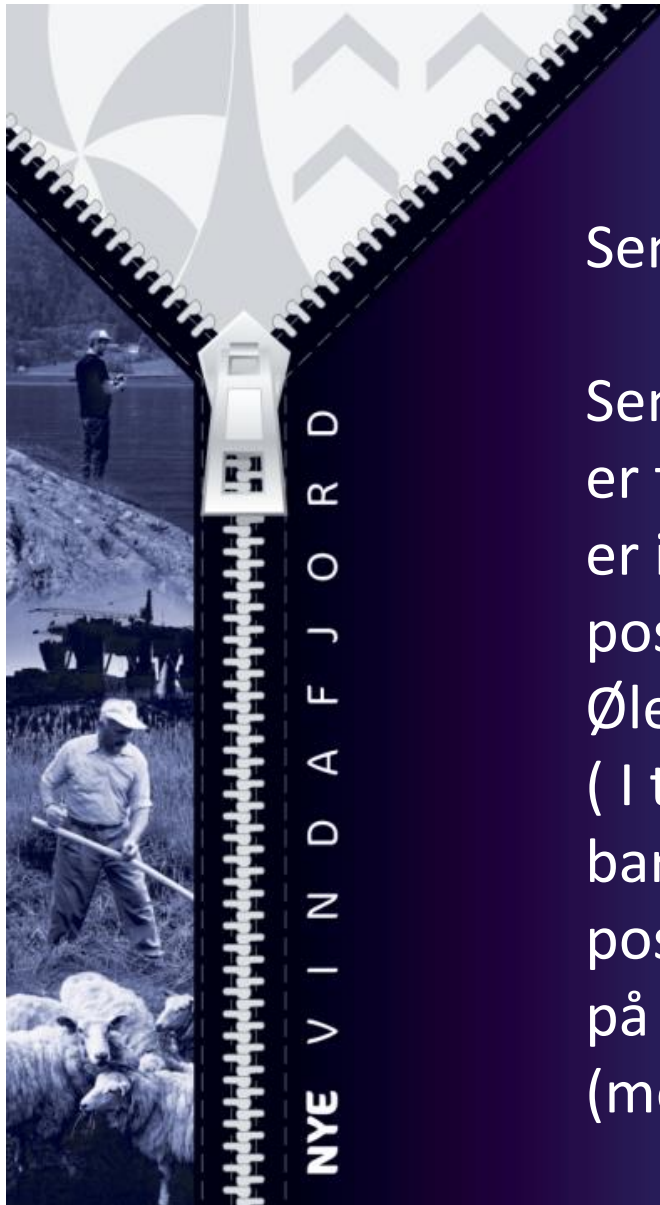
Handtering av infopost?

Faglighet - nærhet?

NYE V I N D A F J O R D

Sentralarkiv – Fysisk desentralisert

Sentralarkiv der framtidig saksarkiv er fulldigitalisert og sentralarkivet er identisk med saksdatabasen. Tre postmottak og skanningstasjonar : Ølen, Sandeid og Vikedal (I tillegg vil ytre einingar som barnehagar, skular etc ha eigne postmottak). Det som må samlast på av papir i det nye arkivet (møtebøker etc) vert samla i Ølen

Utfordringar vi ikkje såg

- Valg av arkivmodell pulveriserte ansvar og svekka faget.
- For lite fokus på ordinær drift ETTER samanslåing.
- Praktiske kompromiss svekka arkivtenesta
- For lite innsats lagt på systemsida, fordi at einskildpersonar får kvardagen til å fungera.

Kva ville vi gjort annleis i dag.

- Gått bort frå desentralisering og bygd ei sterk fagleg sentralarkivteneste
- På tidleg tidspunkt prioritert arbeid med å **få detaljert oversikt over** alle delarkiv/arkivseriar i kommunane og over innhald i arkiva. (Oppdatert arkivplan)
- Fokusert meir på nødvendige ressursar til det daglege arkiveringsarbeidet, også personalressursar.
- Velja fagsystem tufta på krav frå arkivtenesta og ikkje berre på faglege ønskje.

Kva nådde vi?

- Svært mykje arkivmaterieell ordna og deponert hos IKAR
- Nye forskriftsmessige arkivlokale.
- Har i dag betre oversikt over samla arkivsituasjon i kommunen og veit om våre sterke og svake sider.
- **TTT**
- **Framleis er der arbeid relatert til samanslåinga 9 år etter at Vindafjord og Ølen slo seg saman.**

Nøkkelfaktorar for god samanslåingsprosess

- Klar ansvarsfordeling
- Arkivfagleg kompetanse som styrer prosessen for arkivfag. TA INITIATIV, IKKJE VENT.....
- Sørg for tilstrekkeleg tid og personell til rådvelde både i planleggingsfase og oppfølgingsfase (dagleg drift)
- Bygg sterk kompetanse i sentral arkivteneste. Utnytt ressurspersonar
- Bruk tid og krefter på å informere på nytt og på nytt.
- Bruk tid og ressursar på å få **detaljoversikt** over arkivsituasjonen i kommunane **før** samanslåinga er realitet. Utnytt denne kunnskapen til å legge plan for arkiva som skal avsluttast og avleverast og BK handsamast.
- Prioriter oppdatering av arkivplanar.
- Ha på plass ny arkivorganisering frå oppstart i ny kommune.
- Lag ROS analyse og ha plan B.